

כ"ז טבת ה'תש"פ 24.1.20

מגזין מס' 562

ערב שבת פרשת וארא/מברכים חודש שבט

קשר-שבועי מאת הרב יאיר כלב

המגזין מוקדש לעילוי נשמת שבתאי בן אליהו ורבקה ז"ל

החייב כספך

אמיתת החירות - עבודה פנימית אינטימית

רק מסירות נפשו של אדם היא שפותחת בהכרתו המודעת שער ללידת וצמיחת אמת חדשה. הזמן מאד יקר... צריך פשוט אומץ ל"התאבד" על הנכון... כי בחיי היומיום החולפים ביעף, ככל שמושכים את החרדה מפני ההתחייבות - מפסידים ומאבדים את המאבק (הקיומי הבריא) על החירות האמיתית, לטובת "צעצועים"... שאינם אלא כבלים של רמייה עצמית...

וכשמתמיד האדם לאורך ימים ושנים למסור נפשו על ה'נכון', זוכה הוא להתעלות מחיל אל חיל בענין הכרת ערך עצמו, ולתוקף הדעת שלא להתפעל משום מנגד או קושי בעולם. אמר על כך פעם המשפיע הדגול ר' מאיר בליזינסקי ז"ל: זהו כל ענין העבודה בדרך החסידות, איש מלבדך אינו יודע מהו מעמדך ומצבך הרוחני לאמיתתו - האם התעלית... או שמא ירדת... ועל כן, כלל גדול הוא בעבודה הפנימית: אף אחד לא יאמר לך מי אתה - אתה יודע!!!

לוח שיסורים

"לא רק קביעות בזמן אלא גם קביעות בנפש..." (אדמו"ר הזקן) - היינו שיש לקבוע עתים ללימוד התורה, ליצור 'דופק לימודי' קבוע, ביום ובשעה, עד אשר יגלה האדם כי, לאמיתו של דבר, התורה היא לחם חוקו ומזון הנפש...

בימים האלה מקיים הרב כלב שיעור שבועי קבוע מידי יום חמישי בשעה 22:30 במושב חמד שבמרכז הארץ. השיעור משודר בזמן אמת בשידור חי באינטרנט, באתרנו: www.tanyaor.com.

הכניסה לישוב חמד בכביש (מס' 412) המוביל מבית דגן לאור יהודה, בכניסה למושב נוסעים ישר עד הכיכר, בכיכר שמאלה לרח' הזית – לקראת סוף הרחוב, לפני הכיכר הבאה - הזית 83 מצד שמאל. חניה בשפע מאחורי בית הכנסת שבהמשך שביל הכניסה לחצר. התכנסות כיבוד ושתייה קלה מ-20:45. לפרטים נוספים: שי גרציק 052-4-446-144.

לחיות עם הזמן... (אדמו"ר הזקן) - היינו שבכל זמן וזמן מתרחשת פתיחת שער רוחני, דרכו יורדים לעולם הזה אור ושפע מיוחדים, אשר יש להכין כלים כדי לקלוט 'גשמי ברכה' אלה ולתרגמם למעשים עד אשר תואר, באופן ממשי, סביבתנו המיידית בגוון המסוים של נתינת הכח הטמונה באותו זמן.

שבת מברכים חודש שבט

בשבת שלפני ראש חודש, מודיעים בבית הכנסת ברוב עם אודות היום, השעה והרגע המדויק בו חל מולד הלבנה ובאיזה יום יחול ראש החודש. בשבת זו, פרשת 'וארא', מכריזים: המולד יהיה ביום שבת קודש, שעה 8:46 ו-9 חלקים. ראש חודש שבט ביום השני הבא עלינו לטובה. לאחר מכן, בעומדו עם ספר התורה בידי, מברך שליח הציבור את נוסח ברכת החודש, ומייחל עם הציבור כולו שהחודש הבא עלינו לטובה יהיה מבורך בגשמיות וברוחניות.

כתוב בפתק: על כמה יהודים פעלת שישתדלו לומר את

כל התהילים בשבת מברכים?"

מתברכים כל הימים

כידוע, מן השבת, יום המנוחה וההתעלות, מתברכים כל ימות השבוע - הן הימים שלפניה והן אלה שלאחריה. הימים שקודם השבת הינם ימי הכנה לשבת, ועל הימים שלאחריה נמשכת השראתה. אמנם בשבת זו, בה מברכים החודש, נוספת מעלה יתירה - ממנה מתברך ראש החודש (הכולל את כל ימות החודש הבאים עלינו לטובה), על מועדיו והימים המיוחדים שבו.

בשבת זו, לאחר תפילת שחרית נוהגים להתוועד, שבת אחים גם יחד, כדי להכין ולעורר עצמנו להכנס לימי החודש הבא בשמחה ובטוב לבב מתוך הוספה בענייני נר מצוה ותורה אור.

אמירת תהילים בציבור

בשבת זו, השכם בבוקר, מתקבצים בבית הכנסת לאמירת כל ספר תהילים בציבור. אחרי אמירת התהילים יאמר 'קדיש יתום' מי שהוריו אינם בין החיים. ואם יש אזכרה או אבל ('חיוב') - יאמרו קדיש אחר כל ספר, ויאמרו תחילה ה'יהי רצון' המיוחד שאחרי כל ספר וספר. אחרי כן נוהגים ללמוד מאמר חסידות שיהיה מובן לכל, ולאחר הלימוד מתפללים תפילת שחרית.

אודות אמירת תהילים בציבור בשבת מברכים אמר אדמו"ר הרי"צ: "דבר אמירת תהילים האמור, אינו שייך לאיזה נוסח... ומצד אהבת ישראל... עלינו להשתדל בכל מיני השתדלות, אשר יוקבע בכל הבתי כנסיות באיזה נוסח שיהיה".

והוסיף על כך הרבי מליובאוויטש, נשיא דורנו: "כשיבוא משיח, לא יידע שום 'קונצים' אלא ידרוש...

להלן הימים המיוחדים שבחודש שבט

אודות חלקם נרחיב את הדיבור לכשיהיו סמוכים יותר:

י' בשבט – הסתלקות הרבנית רבקה, אשת כ"ק אדמו"ר מהר"ש – בשנת עדר"ת; הסתלקות כ"ק אדמו"ר מהוריי"צ (הרבי הקודם של חב"ד) בשנת תש"י; יום קבלת הנשיאות של חתנו, כ"ק האדמו"ר מליובאוויטש, רבי מנחם מענדל שניאורסון נשיא דורנו – בשנת תשי"א.

י"ג שבט – הסתלקות הרבנית שטערנא שרה, אשת כ"ק אדמו"ר מהורש"ב – בשנת תש"ב.

ט"ו שבט – ראש השנה לאילנות; יום יציאת הרה"ג והרה"ח המקובל וכו' מוהר"ר לוי יצחק, אבי האדמו"ר מליובאוויטש נשיא דורנו, מבית הסוהר – בשנת ש"ת.

כ"ב שבט – הסתלקות הרבנית חיה מושקא, בת כ"ק אדמו"ר מהוריי"צ ואשת הרבי מליובאוויטש נשיא דורנו – בשנת תשמ"ח.

הסיפור השבועי

היכרות עלומה

וישר, חף מכל אשמת ריגול, וכי אך שקר טפלו עליו". הרבי הוסיף דברי מליצה ולימוד זכות על היהודי, וסיים בבקשה אישית כי הפרופסור הנכבד יעשה כל שביכולתו להביא לידי שחרורו.

את המכתב נתן הרבי בידי האשה, והורה לה לנסוע מייד אל הפרופסור. בדמעות בעיניה מיהרה האשה לעשות כדברי הצדיק. היא הצליחה לאתר את הפרופסור, ומסרה בידו את המכתב. הלה קרא בעיון את הכתוב, וכיוון את גבינו בריכוז. אחרי רגעים ארוכים של המתנה פנה אל האישה הנרגשת ואמר: "עשי מאמץ להתקבל אצל הקיסר בשעה פלונית".

הקיסר פרנץ יוזף הקפיד להיות נגיש לאזרחים, והללו יכלו להתקבל אצלו בקלות יחסית. האשה טרחה להשיג רישיון כניסה לארמון, ובשעה הנקובה עמדה לפני הקיסר. לצידו זיהתה את רופאו האישי. "מה רצונך?", שאל הקיסר.

האשה פרצה בבכי, ובקושי הצליחה לשטוח את תחינתה. כאן נכנס הרופא לתמונה. הוא ביקש את רשות הקיסר להתערב, וציין כי הוא משוכנע שנפלה טעות חמורה וכי האיש אינו מרגל. "אף שאינני מכירו אישית", אמר לקיסר, "יש בידי מכתב מאת אדם קדוש, טברסקי שמו, המעיד שבעלה של הגברת חף מכל אשמה". סקרנותו של המלך התעוררה. "מה טיבו של איש קדוש זה?", שאל את רופאו.

"זה היה לפני שנים", פתח הפרופסור וסיפר. "הצדיק טברסקי סבל מבעיה רפואית בעיניו, ובא למרפאתי לאבחון. קבעתי כי חובה לעשות ניתוח דחוף, להצלת מאור עיניו. לפני הניתוח ביקשתי להרדימו, כמקובל.

ר' בנימין אשר היה דמות מפתח בעיירה ינדז'יוב שבפולין. מנכבדי הקהילה ופרנסיה היה, שתדלן נמרץ בממשל הרוסי ששלט במדינה. פועלו הרב למען אחיו היהודים הצדיק את ההילה שנקשרה סביבו. בכל מקרה של הסתבכות או מצוקה הוא היה שם, נכון להפעיל את קשריו כדי לחלץ יהודי מצרה. מי האמין שדוקא הוא יהיה קרבן לעלילה חמורה.

זה היה כאשר ר' בנימין אשר שהה בעיירה קילץ הסמוכה, שבה התגורר באותה עת האדמו"ר רבי מרדכי טברסקי מקוזמיר. מלחמת העולם הראשונה יצרה מהומה ושיבשה את סדרי החיים. צבא האימפריה האוסטרו הונגרית פלש לפולין והדף את צבא הצאר.

בבת אחת התהפך מעמדו של ר' בנימין אשר. כל מכריו היו עכשיו אויבי המשטר החדש. לא חלף זמן רב והוא נעצר והואשם בעוון ריגול למען הצאר הרוסי.

היהודי הנכבד מצא עצמו בתא חשוך, מצפה בלב חרד לגורלו המר. ואכן, יום אחד התגנבה שמועה שדינו נחרץ בלי משפט ונגזר עליו עונש מוות. הבשורה המרה הכתה בתדהמה את בני משפחתו וכל מכריו. הימים ימי מלחמה, וחיי אדם היו שווים כקליפת השום. נראה היה כי נגזרה הגזירה ואפסה תקווה.

בצר לה מיהרה רעייתו האומללה של ר' בנימין אשר אל האדמו"ר מקוזמיר. בהיכנסה לחדרו פרצה בבכי נסער: "אנא, רבי, הצילו את חיי בעליו!".

האדמו"ר הורה לשמשו, ר' משה צוקרמן, לקחת דף ועט, מפני שרצונו להכתיב לו מכתב אל הפרופסור האישי של פרנץ יוזף, קיסר אוסטריה. "כתוב", הורה הרבי, "שאני מכיר את האיש בנימין אשר, ויודע שהוא אדם תם

זכות לטפל בו".

הקיסר פרנץ יוזף הנהן בהערכה. "אכן", הוסיף במפתיע, "שמעו של הרב טברסקי הגיע גם לאוזניי. אם כן, דבריו מקובלים עליי". בו במקום שיגר הוראה לבית הכלא שבו היה עצור ר' בנימין אשר כי יש לשחררו לאלתר.

תעלומת ההיכרות של הקיסר עם הצדיק קיבלה חיזוק, כאשר ביקר במעונו של הצדיק נכדו של 'היהודי הקדוש' מפשיסחה, שהנהיג חצר בעיירה ווחנצק שבפולין. שני האדמו"רים שוחחו ביניהם על הגזירות הקשות שהנחית השלטון האוסטרי על היהודים.

"מכיר אני את הקיסר", אמר האדמו"ר מקוזמיר, "ואין הוא שונא ישראל. ובאשר לגזירות – אין הוא אשם בהן". חתם ולא פירש, אולם מדבריו היה ניכר כי היכרות עלומה היתה שרויה בין השניים.

(על-פי 'גדולת מרדכי')

(מתוך העלון השבועי **שיחת השבוע**)

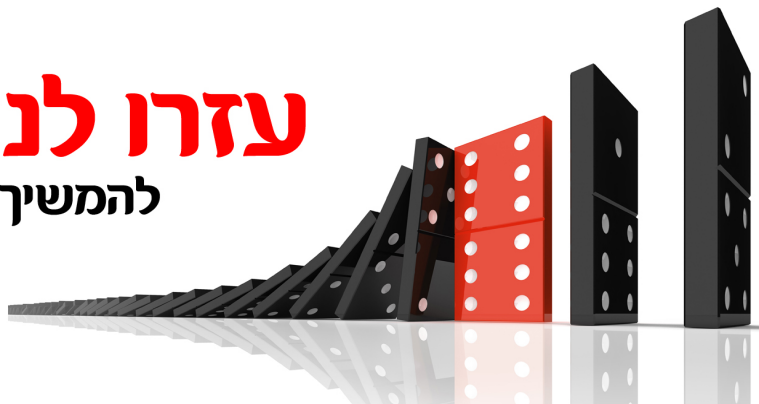
"הצדיק הפתיע אותי בהודיעו שהוא מסרב להיות מורדם. השבתי לו כי אי אפשר לבצע את הניתוח כשהמנותח ער. דיי בתזוזה קלה לגרום נזק בלתי הפיך לעיניו.

"הצדיק השיב כי הוא מקבל עליו את הסיכון, ובלבד שלא להיות מורדם. נאלצתי לוותר והחתמתי אותו על הצהרה כי אינני אחראי לכל נזק שייגרם לו עקב סרבנותו. לאחר מכן ניגשתי לביצוע הניתוח. הייתי משוכנע כי אך יחוש את חוד האיזמל יחזור בו מסירובו.

"לתדהמתי, הצדיק לא הניד עפעף לאורך כל הניתוח ולא הזיז את ראשו. מפעם לפעם הקיש באצבעו כדי לאותת דבר מה. לא האמנתי למראה עיניי. זו יכולת שלמעלה מגדר אנושי!

"סיימתי את הניתוח, נפעם ונרעש, והצדיק קם כאילו לא חתכה סכין בבשרו. מרוב התרגשות נעתקה נשימתו. אף סירבתי ליטול ממנו כסף, והזמנתו לבוא אליי ככל שיזדקק לשירותיי. נוכחתי כי איש קדוש הוא, וראיתי

עזרו לנו, להמשיך בעשייה!

טל' 052-5675770

פרוייקט העלאת ספר ה"תניא" לרשת היוטיוב כרוך בהוצאות גדולות, להפצת המעיינות ולמען זיכוי הרבים.
עמותת "תניא" - מודעות עצמית ביהדות" צריכה את העזרה שלך!

”זאת התורה אדם” (במדבר יט' ד)

כשם שבאדם ישנם גוף ונשמה, כך גם בתורת ישראל ישנם גוף התורה (פשט הכתוב-’נגלה’) ונשמת התורה (פנימיותה, סודותיה ורזיה-’נסתר’). במדור זה מובא פרוט נושאי הפרשה על פי ’נגלה’, ובמדור שלאחריו יובא ביאורה של נקודה או של מספר נקודות מן הפרשה על פי פנימיות התורה.

נקודות עיקריות בפרשת וארא

היותו ”ערל שפתיים” (מתקשה בדיבור, אשר על כן אינו מתאים לייצג את הקב”ה לפני בני ישראל ולפני פרעה), משתף הקב”ה עמו בשליחותו את אהרן אחיו. הוא מודיעם מראש כי פרעה הרשע לא יסכים להוציא את עמם מארצו, באשר יוסיף ה’ להקשות את לבו יתר על רשעתו (מצד עצמו) כדי להפליא בו ובעמו את מכותיו.

משה בן השמונים ואהרן אחיו בן השמונים ושלוש מקבלים על עצמם את עול השליחות.

המטה הופך לתנין

משה ואהרן מתייצבים שוב לפני פרעה, וכמופת להוכחת אמיתות שליחותם משליך אהרן בשם ה’ את מטהו לפני פרעה והמטה הופך לתנין. פרעה המוקף במכשפים אינו מתרשם. הוא מצוה על מכשפיו לחולל מופת דומה, אלא שלפתע תנין אהרן, שבינתיים שב והיה למטה, בולע את תניני המכשפים.

ובכל זאת, גם לאחר המופת והפלא המתרחשים לנגד עיניו, מכביד פרעה את לבו ואינו מסכים לשחרר את בני ישראל.

היאור ושאר מקורות המים הופכים לדם

עתה מתחילה התורה בתיאור תהליך שבירת תוקף קליפת מצרים ומלכם ע”י עשר המכות.

משה יוצא במצות ה’ לפגוש את פרעה היוצא מידי בוקר

ישועת ה’ קריבה ובאה

הפרשה הקודמת (שמות) הסתיימה בטענתו הקשה של משה ”למה הרעות לעם הזה...?”. על כך עונה הקב”ה למשה כי בקרוב יראה את ידו החזקה. עתה, כשהוגדשה סאת הייסורים וזעקת בני ישראל מגיעה השמימה, יקיים ה’ את בריתו עם האבות והתשועה תמהר לבוא.

משה ממהר להשמיע את הדברים באוזני בני ישראל, אולם הם מתקשים לקבלם ”מקוצר רוח ומעבודה קשה”.

הקב”ה שב ושולח את משה אל פרעה לצוותו להוציא את בני ישראל ממצרים. ושוב מקשה משה וטוען: אם בני ישראל אינם מקבלים את דברי, הכיצד יעלה בידי לשכנע את פרעה להוציאם.

בעקבות טענת משה, שוב מצרף אליו ה’ את אהרן אחיו.

ייחוסם של משה ואהרן

התורה מייחדת מספר פסוקים אודות ייחוסם המשפחתי של משה ואהרן גיבורי ספר שמות. כהקדמה, אנו לומדים בקצרה גם אודות משפחות ראובן ושמעון הקודמים ללוי.

משה ואהרן הינם נכדים ונינים ללוי. נכדים מצד אמם, יוכבד בת לוי, שנולדה ביום בו הגיעו יעקב ובניו למצרים. ונינים מצד אביהם, עמרם, בנו של קהת בן לוי.

משה ואהרן מתחלקים בשליחות

בתגובה לטענת משה כי אינו מתאים לשליחות בשל

עולים כינים אשר הולכים ומתפשטים בכל הארץ. הכינים הרוחשים בכל מקום, בקרקע ובצומח באדם ובבהמה, הופכים מטרד מציק ובלתי נסבל. הפעם, באשר אין סוד הכישוף מסוגל להמציא בריות כה קטנות, אין חרטומי מצרים (המכשפים) מצליחים ליצור פעולה דומה. לנוכח אוזלת ידם, מודים המכשפים באוזני פרעה כי תופעת מכת הכינים "אצבע אלוקים היא". אולם אין הדבר מרכז את לב פרעה והוא ממשיך לחזק את לבו לעמוד בסרובו להשמע לקב"ה.

חיות שרף ומיני מזיקים

ושוב יוצא משה לפגוש את פרעה על שפת היאור, ומבקשו-מזהירו "שלח את עמי ויעבדוני". הפעם הוא מתריע כי סרובו יביא עליו את מכת הערוב, פגיעת ערב רב של בעלי חיים למיניהם ובהם חיות טורפות, נחשים ועקרבים. וכשגם הפעם ממאן פרעה להוציאם, מתמלאת לפתע כל ארץ מצרים בריבוי עצום של בעלי חיים, חיות שרף ומיני מזיקים. כבכל מכה, מפלה ה' בין אנשי מצרים לבין בני ישראל המרוכזים באזור גושן (בהם אין המכה פוגעת כלל) והדבר מחזק ומעצים את האות והמופת. לנוכח הסבל הנורא של בני עמו ממהר פרעה להציע למשה ולאהרן פשרה: עבדו את ה' כאן, בארץ מצרים. אך משה ואהרן דוחים זאת בתוקף באומרם כי עבודת ה' אינה יכולה להיעשות אלא מחוץ לארץ מצרים ערות הארץ. במצוקתו, מסכים פרעה לדרישתם בתנאי שלא ירחיקו לכת, ובלבד שתפסק המכה הנוראה.

אלא שכצפוי, משאך סרה המכה מארץ מצרים, שב פרעה לסורו וחוזר בו מהסכמתו.

מכת הדבר

לאחר אזהרה נוספת, מכה ה' את כל בעלי החיים במצרים במכת דבר. ושוב, כבכל המכות, פוסחת המכה על

אל שפת היאור. בפגישתם מתרה בו משה כי באם לא יוציא מארצו את עם ישראל, יהפכו מימי היאור וכל מימי מצרים לדם. משמסרב פרעה, נוטה אהרן את מטהו על היאור וכל מימות מצרים, ביאור וביבשה, הופכים לדם. בהעדר מים לשתייה, נופל על המצרים צמא נורא, וסירחון הדגים המתים ביאור מבאיש את הארץ כולה. ובכל זאת מחזק פרעה את לבו ומסרב להכנע, תוך שהוא מתעקש להוכיח כי גם מכשפיו יודעים לחולל מופת שכזה.

שבוע ימים נמשכת המכה (וכך גם תשע המכות הבאות אחריה) עד אשר חוזרים מי היאור ושאר מקורות המים במצרים לקדמותם.

נחילי צפרדעים מכסים את מצרים

במשך שלושה שבועות (כפי שינהג קודם כל מכה מהמכות הבאות) עומד משה ומתרה בפרעה אשר אם לא ימהר ויוציא את עם ה' ממצרים, תכה בו המכה השניה היא מכת הצפרדעים אשר יעלו מן היאור. אך כצפוי מתעלם פרעה מן האזהרות. אזי נוטה אהרן את ידו על מימי מצרים ומן היאור עולה ריבוי עצום של צפרדעים המכסים את כל ארץ מצרים, בתוך הבתים, בחדרי השינה ובמיטות, במטבחים ואף בתוך תנורי הבישול. מכשפי פרעה מצליחים גם הם להעלות צפרדעים, אך אין רוחו של המלך נרגעת. הוא אינו יכול לשאת את נוכחותם הבלתי נסבלת של הצפרדעים ואת קרקורם מחריש האוזניים העולה מכל פינה.

הפעם, לראשונה, מוכן פרעה לומר כי יוציא את בני ישראל ממצרים. הוא קורא למשה ולאהרן ומתחנן כי יתפללו לה' שיסיר ממנו את המכה. אלא שמיד עם חלוף המכה, מכביד הוא שוב את לבו ומסרב לקיים הבטחתו.

כינים בכל פינה

עתה, בציווי ה', מכה אהרן באדמת מצרים ומן העפר

ברד שכמוהו לא היה מעולם עומד לנחות על מצרים, מזהיר משה, ומציע למצריים להניס את שארית מקניהם אל מקום מסתור מוגן. ואכן, ישנם מן המצריים שבוחרים להישמע לעצת משה ועושים כדבריו.

משה נוטה את ידו אל השמים והנה מתחיל לרדת שלא כדרך הטבע מטר של גושי קרח גדולים, כשבאורח פלא, מתלקחת אש לוחטת בתוך הברד הניתך ארצה. הברד הנורא מכה בכל דבר חשוף בארץ מצרים, באדם בבהמה ובגידולי השדה.

פרעה מזעיק את משה ואהרן ומודה בפניהם: "חטאתי הפעם, ה' הצדיק ואני ועמי הרשעים". הוא מבקש מהם להתפלל כי יעצור ה' את המכה האיומה. משה מבטיח כי יתפלל, ומוסיף כי שוב יראה פרעה במוחש כיצד פועלת התפילה, ושוב יוכח לדעת כי ה' הוא האלוקים - מי שברא את הטבע בידו גם היכולת לחולל נס השובר את הטבע.

אלא שגם הפעם. משאך שוככת הסערה, חוזר פרעה וממאן להוציא את עבדיו ממצרים.

צאנם ושאר בעלי החיים של בני ישראל. אך פרעה (אף שנרעש הוא מאד לנוכח העובדה שאין המכה פוגעת בבני ישראל) עדיין מקשה הוא את לבו ובכל זאת אינו נכנע.

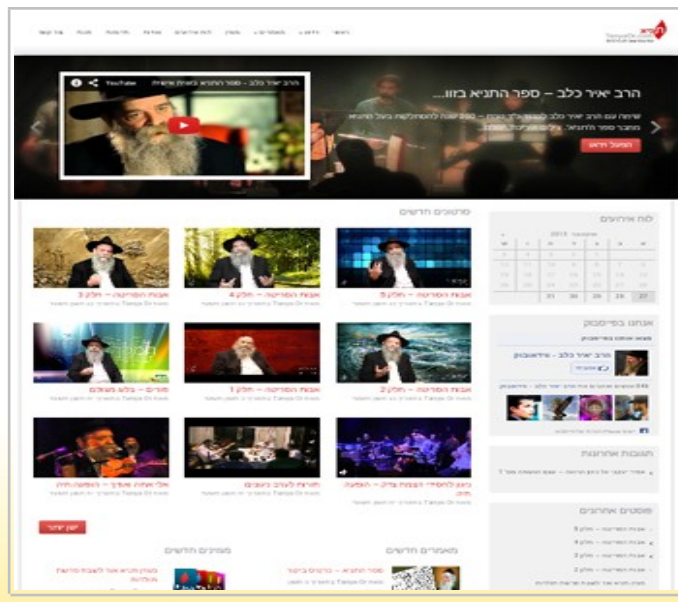
מגיפת השחין

על פי ציווי ה', נוטלים משה ואהרן מלא חופניים פוח מכבשן האש זוזרים אותו אל הרוח. הפיח מכה בכל ארץ מצרים ומביא עמו את מגיפת השחין. בכל חלקי גופם של המצרים ובהמותיהם נפערים פצעים מבעבעים, מדממים ומכוערים, הגורמים לגרוד מכאיב.

מפגיעת המכה אין חרטומי מצרים יכולים אף לעמוד על רגליהם כדי להתראות בפני משה ואהרן. אולם פרעה בשלו, הוא מוסיף להתעקש ועומד בסרובו.

ברד נורא מכה בכל ארץ מצרים

משה יוצא לפגישה נוספת עם פרעה על שפת היאור ומזהירו מפני מכה נוספת. הפעם מוסיף משה ואומר לפרעה כי אף שה' יכול היה להשמידו כבר מזמן, בכל זאת ממשיך הוא לקיימו רק כדי להפליא בו את מכותיו למען ידע הוא, וידעו כולם, את כחו וגבורתו של הקב"ה.

התחדשנו!
בוטאו לבקר
באתר המשודרג
Www.tanyaor.com

השכל דורש להבין

נקודות בעיבוד קל מתוך שיחה של הרבי מליובאוויטש

"למה הרעותה", כי מצד מדרגת החכמה נדרש לתת הסבר לזעקה זו.

על כך משיב הקב"ה למשה רבנו: אמת שמצד מדרגת החכמה נדרשת תשובה, אבל כשעומדים לקראת ההתגלות הגדולה של שם הוי' במתן התורה, צריכה גם מדרגת החכמה לאמץ את תכונת ההתבטלות וקבלת העול של המידות ולא להקשות קושיות. כל עוד הגילוי האלוקי הוא גילוי מצומצם, יש מקום להבדלים בין המידות לבין החכמה, אולם כאשר שם הוי' מתגלה, צריכה גם החכמה להתבטל ולעמוד בהכנעה ובקבלת עול, כמו המידות.

דרישה כפולה

התורה מספרת זאת כדי ללמד הוראה לכל יהודי, שנדרש חיבור בין עבודת המידות לעבודת השכל. בעם ישראל יש "ראשיכם שבטיכם", בעלי מדרגה גבוהה, ויש "חוטב עציך ושואב מימין", בעלי מדרגה נחותה. כל אחת משתי הקבוצות הללו נדרשת להתחבר עם הקבוצה השנייה.

בעלי המדרגה הגבוהה חייבים לרדת גם אל היהודים הפשוטים, ללמדם ולפעול עמם, והיהודים הפשוטים נדרשים לעלות למעלה, לדרגתם של הראשים. עליהם ללמוד תורה, הן תורת הנגלה הן פנימיות התורה, ולקיים מצוות בהידור. הכח לחבר את שני הקצוות ניתן למשה רבנו, וחיבור זה יביא במהרה בימינו את הגאולה על ידי משיח צדקנו.

(מתוך הספר "שלחן שבת",

על פי 'לקוטי שיחות' כרך ג')

בסוף הפרשה הקודמת זעק משה רבנו אל ה' "למה הרעותה לעם הזה!". על כך באה התשובה בתחילת פרשתנו: "וארא אל אברהם אל יצחק ואל יעקב בא-ל שדי, ושמי הוי' לא נודעתי להם". מפרש המדרש, שהקב"ה ענה למשה כי האבות עברו ניסיונות רבים ואף על פי כן לא הקשו קושיות.

לכאורה, סיפור זה אינו לשבחו של משה רבנו. הדבר מעורר שאלה כפולה: א) מדוע באמת שאל משה רבנו קושיות על הנהגתו של הקב"ה, והלוא ידוע שדרגתו הרוחנית היתה גבוהה משל האבות? ב) התורה נמנעת מלדבר אפילו בגנותה של בהמה, וכל שכן ביהודי, ובמובחר שבעם ישראל, משה רבנו; מדוע מספרת אפוא התורה דבר זה?

החכמה והמידות

ההבדל בין האבות למשה רבנו הוא, שעבודת האבות היתה בעיקר בקו המידות: אברהם - איש החסד והאהבה; יצחק - איש היראה והגבורה; יעקב - קו התפארת והרחמים. לעומתם, משה רבנו עניינו חכמה, ולכן ניתנה על ידו התורה, שהיא חכמתו של הקב"ה.

המידות יש בהן טבע ההכנעה וקבלת העול, ואילו השכל שואף להבין כל דבר. המידות יכולות לחיות בשלום גם נוכח שאלות וקושיות, אולם השכל רוצה להבין, וכאשר אינו מבין - הדבר מפריע לו בעבודתו.

חיבור מח ולב

לכן האבות לא שאלו קושיות, משום שעניינם היה מידות, והמידות אינן תובעות תשובות לכל שאלה. אולם משה רבנו, חכמה דקדושה, תובע הסבר ותשובה לשאלה

חסידות על הפרשה וארא

קיומן בהווה הוא מאור זה, המחיה ומקיים אותן תמיד, וברצות ה' נהפך הנחש למטה וכל הקליפות היו כלא היו.

(ליקוטי-שיחות, כרך ג', עמ' 860)

ההתגלות האלוקית לאבות האומה וארא אל אברהם אל יצחק ואל יעקב (וג), וארא: אל האבות (רש"י)

מה מוסיף רש"י בפירושו על לשון הכתוב?
אלא ההתגלות האלוקית לאברהם ליצחק וליעקב לא
היתה בגלל מעלתם הפרטית של כל אחד ואחד מהם,
כי אם לפי שהיו אבות האומה, וכל מה שקיבלו –
מסרו לבניהם אחריהם ולבית ישראל כולו.

(תורה-אור, דף נ"ז, עמ' ב')

האור האלוקי - שורש הקליפות וקיומן וישלך אהרן את מטהו... ויהי לתנין (זי), וארא: אל האבות (רש"י)

התנין מסמל את קליפת מצרים, כדכתיב "הנני עליך
פרעה מלך מצרים, התנים הגדול הרובץ בתוך יאוריו"
(יחזקאל כט).

מטה (מלשון הטיה ו"המשכה") רומז להמשכת אור
אלוקי מעולם לעולם.

בהפיכת המטה לתנין נרמז שהשורש והמקור דקליפת
מצרים הוא האור האלוקי שירד פלאים על ידי
צמצומים רבים עד שנתהוותה ממנו מציאות של
קליפות.

בזה שהתנין נהפך למטה (וכן בכך שמטה אהרן בלע
את מטות החרטומים) נרמז, שלא זו בלבד ששורש
ומקור הקליפות הוא מהאור האלוקי, אלא שגם עצם

באתר ביו-טיוב ובפייסבוק:
מגזין, שיעורים ניגונים ובלוגים מצולמים,
שידורים חיים בימי חמישי.
WWW.TANYAOR.COM

עזרה ראשונה לנושא

סדר התנ"ך

שבת שלום!!!

כתיבה, עריכה, והגהה: הרב יאיר כלב
ליקוט, רעיונות ועימוד: חי דמארי
להערות, הארות, הצעות או תיקונים, אנא כתבו לנו
tanyaor4u@gmail.com

הרבי מליובאוויטש הנהיג ועודד שכל אשה ובת (מגיל רך ביותר ולפחות מגיל 3) תדלקנה נרות שבת וחג.

צאת השבת	הדלקת נרות	עיר (שעון חורף)
17:45	16:30	י-ם
17:46	16:44	ת"א
17:44	16:34	חיפה
17:48	16:37	ב"ש

נהנתם? העבירו הלאה, לזכות עוד ועוד יהודים בהרחבת המודעות למקורותינו.

נא לשמור על קדושת הגיליון